

MALINA KASZUBA
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

Sprawozdanie z II Międzynarodowej Konferencji Naukowej nt. „Współczesne bezpieczeństwo. Wymiar polityczny i militarny” Warszawa, 16 czerwca 2011 roku

16 czerwca 2011 roku w Centralnej Bibliotece Wojskowej w Warszawie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona politycznemu i militarnemu wymiarowi współczesnego bezpieczeństwa. Jej organizatorami byli: Instytut Nauk Społecznych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Centralnej Biblioteki Wojskowej i Siedleckiego Towarzystwa Naukowego. W konferencji uczestniczyli m.in. przedstawiciele Akademii Obrony Narodowej w Warszawie, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Kielcach, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Politechniki Białostockiej, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz Litewskiej Akademii Wojskowej w Wilnie i Uniwersytetu Ekonomicznego w Bratysławie.

Ponadto w konferencji uczestniczyli:

- minister Andrzej Lewiński – zastępca Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych;
- prof. Andrzej Glen – prorektor ds. nauki Akademii Obrony Narodowej;
- prof. Aleksandra Skrabacz – dyrektor Centralnej Biblioteki Wojskowej;
- prof. Wojciech Włodarkiewicz – prodziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach;
- płk mgr Mieczysław T. Koczkowski – prezes Krajowego Stowarzyszenia Ochrony Informacji Niejawnych;
- ppłk Marek Paszkowski – przedstawiciel Biura Bezpieczeństwa Narodowego;
- profesorowie: Antanas Makštutis z Litewskiej Akademii Wojskowej w Wilnie i Frantisek Škrvnda z Uniwersytetu Ekonomicznego w Bratysławie.

Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (kierownik – mgr Anna Suprun) zaprezentowało najciekawsze pozycje wydawnicze, a Biuro Promocji tej uczelni (kierownik – mgr Ewa Nasiłowska) przedstawiło prace nagrodzone w konkursie malarskim oraz film promocyjny nt. uniwersytetu.

Przybyłych na konferencję przywitani: prof. Aleksandra Skrabacz, dyrektor Centralnej Biblioteki Wojskowej, oraz prof. Wojciech Włodarkiewicz, prodziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Obradom plenarnym przewodniczył dr Mariusz Kubiak (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach).

Podczas konferencji wygłoszono 11 referatów dotyczących rozmaitych aspektów bezpieczeństwa. Profesor Lech Wyszczelski (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) przedstawił bezpieczeństwo narodowe Polski na przełomie XX i XXI wieku na tle wyzwań bezpieczeństwa globalnego. Profesor Mirosław Sulek (Uniwersytet Warszawski) omówił metody prognozowania polityczno-militarnych warunków bezpieczeństwa. Referat na temat „Training Development Officer” wygłosił prof. Antanas Makštutis (Litewska Akademia Wojskowa w Wilnie). Referat prof. Andrzeja Glęna (Akademia Obrony Narodowej w Warszawie) był poświęcony teoretyczno-metodologicznym aspektom współczesnego bezpieczeństwa. Minister Andrzej Lewiński przedstawił problematykę ochrony danych osobowych i prawa do prywatności jako elementów bezpieczeństwa politycznego społeczeństwa. Profesor Frantisek Škvrnda (Uniwersytet Ekonomiczny w Bratysławie) zwrócił uwagę uczestników konferencji na problem bezpieczeństwa małych państw, który w literaturze przedmiotu jest marginalizowany. Profesor Piotr Matusiak (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) przedstawił Państwowy Korpus Bezpieczeństwa w Powstaniu Warszawskim. Wystąpienie ks. dr. Grzegorza Stolarskiego (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) dotyczyło ontologii bezpieczeństwa. Prof. Adam Wielomski (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) zaprezentował problem bezpieczeństwa państwa w myśli Carla Schmitta. Referat prof. Marka Kucharskiego (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) dotyczył założeń polityki militarnej Izraela. Doktor Krzysztof Drabik (Akademia Obrony Narodowej w Warszawie) omówił jak do problemu bezpieczeństwa międzynarodowego podchodzą reprezentanci realizmu politycznego.

Po zakończeniu części plenarnej konferencji rozważania nad problematyką współczesnego bezpieczeństwa odbywały się w dwóch panelach tematycznych.

Panel pierwszy dotyczył zagadnień związanych z bezpieczeństwem politycznym. Jego obradom przewodniczył dr Mirosław Minkina. Rozważania 12 prelegentów dotyczyły m.in. polityki bezpieczeństwa, konstytucyjnych gwarancji bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz edukacyjnych aspektów bezpieczeństwa. Doktor Tadeusz Nowak (Politechnika Białostocka) przedstawił polityczne uwarunkowania bezpieczeństwa globalnego, a dr Włodzimierz Fehler (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) zaprezentował referat na temat polityki bezpieczeństwa jako szczególnego wymiaru polityki państwa. Konsekwencje współczesnych zagrożeń asymetrycznych w sferze militarnej były tematem wystąpienia prof. Ryszarda Jakubczaka (Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie). Po nim kolejno głos zabrali: dr Łukasz Pikuła (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. J. Kochanowskiego w Kielcach), którego wystąpienie dotyczyło bezpieczeństwa prawnego w świetle relacji między prawem a polityką. Dr Krzysztof Loranty (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) omówił malejącą rolę państwa we współczesnym świecie. Dr Andrzej Pieczywok (Akademia Obrony Narodowej w Warszawie) zaprezentował edukacyjne aspekty bezpieczeństwa narodowego. W dalszej części uczestnicy konferencji mogli wysłuchać wystąpienia mgr. Rafała Tenerowicza (Uniwersytet Warszawski) na temat polityki nieproliferacyjnej Unii Europejskiej. Dr Paweł Bała (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) przedstawił konstytucyjne regulacje stanów nadzwyczajnych. Doktor Agnieszka Filipek (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) omówiła relacje między kulturą polityczną i bezpieczeństwem politycznym. Analizę koncepcji bezpieczeństwa Litwy w aspekcie zmian uwarunkowań i założeń przedstawiła mgr Halina Bukowiecka (doktorantka UW). Magister Robert Śnitko (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) omówił rolę Chińskiej Republiki Ludowej w procesie budowy regionalnego bezpieczeństwa Azji i Pacyfiku.

Rozważania w ramach panelu pierwszego zostały zwieńczone dyskusją, podczas której wymieniono poglądy na temat treści przedstawionych w referatach. Merytoryczne

bogactwo dyskusji pozwala stwierdzić, że była ona doskonałym podsumowaniem obrad tego bloku tematycznego.

Obradom panelu poświęconego problematyce bezpieczeństwa militarnego przewodniczył dr Andrzej Turek. Przedstawione referaty dotyczyły bardzo różnych aspektów bezpieczeństwa militarnego, począwszy od zagadnień odnoszących się do wojen XXI wieku, na problemie integracji jako metodzie polityki bezpieczeństwa Unii Europejskiej skończywszy. Doktor Jakub Olchowski (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) przedstawił zagadnienia asymetrii charakterystycznego dla wojen XXI wieku. Malina Kaszuba wygłosiła referat traktujący o nowym wymiarze współczesnej wojny. Prelegentka skoncentrowała się na zaprezentowaniu zjawisk determinujących charakter współczesnych wojen. Następnie wystąpił dr Grzegorz Rdzanek (Uniwersytet Wrocławski), którego wystąpienie dotyczyło nowej koncepcji strategicznej NATO w kontekście nowej sytuacji wojskowo-politycznej w Europie i regionach sąsiadujących. Zjawisko terroryzmu, wskazując na jego motywy i cele oraz współczesne oblicze, omówił dr Paweł Zarkowski (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach). Następnie głos zabrał mgr Rafał Kopeć (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie), który przedstawił podstawowe założenia chińskiej doktryny nuklearnej, akcentując nową ideę użycia broni jądrowej przez chińskie siły zbrojne także w razie ewentualnie możliwego konwencjonalnego ataku agresora. Doktor Renata Tarasiuk (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) wygłosiła referat na temat możliwych pokojowych rozstrzygnięć konfliktu izraelsko-palestyńskiego proponowanych przez izraelskie środowiska antynacjonalistyczne i antimilitarystyczne (ruch „Combatants for Peace” oraz Anarchiści przeciwko Murowi). Dr Rafał Pęksa (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach), nawiązując do aktualnej sytuacji polityczno-militarnej na pograniczu strefy Gazy i Izraela, snuł rozważania na temat polityki i sił obronnych Izraela. Doktor Małgorzata Lipińska-Rzeszutek (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) zapoznała zgromadzonych z zagadnieniem obrony praw mniejszości narodowych w prawie międzynarodowym. Magister Marlena Drygiel (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) przedstawiła integrację jako metodę polityki bezpieczeństwa Unii Europejskiej wobec regionu Bałkanów Zachodnich. Zwróciła uwagę na zagadnienie integracji jako sposobu posługiwania się środkami, którymi w ramach swojej polityki bezpieczeństwa, dysponuje UE. Obrady tego bloku tematycznego kończył referat Łukasza Święckiego (student ostatniego roku kierunku Bezpieczeństwo Narodowe na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach) na temat „Reżim NPT – relikwiny zimnej wojny, czy nieodzowny filar ładu międzynarodowego”. Przedstawił teoretyczne założenia i argumenty dwóch wybranych hipotez, podstawowe paradoksy związane z proliferacją broni jądrowej, możliwe scenariusze i rozwinięcie jednego z nich oraz wyzwania stojące przed reżimem NPT, jak i badaniami nad nim samym. Obronił tezę, iż reżim nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia jest jednym z filarów ładu międzynarodowego.

Następnie rozpoczęła się dyskusja uczestników na tematy zasygnalizowane w referatach. Momentami przybierała ona formę burzliwej naukowej polemiki, potwierdzając wagę poruszonych problemów.

Referaty wygłoszone zarówno podczas obrad plenarnych, jak i w blokach tematycznych miały wysoki poziom merytoryczny i zostały niezwykle interesująco przedstawione. Prezentowana tematyka zainteresowała uczestników konferencji, o czym świadczą ożywione dyskusje. Jednocześnie potwierdziła, że współczesne bezpieczeństwo jest niezwykle złożone i wymaga pogłębionych badań. Będzie to zapewne bodźcem i zachętą dla organizatorów, żeby podobne spotkanie naukowe odbyło się w 2012 roku.